

Bedömning av tillsynsmyndighet för förorenade områden i Malmö stad

För Sjölunda avloppsreningsverk, Klagshamns avloppsreningsverk, SYSAVs avfallsförbränningsanläggning, Nordcarb Engineered Carbon AB och Spillepengen avfallsanläggning finns särskilda beslut om överlåtelse och återkallelse av tidigare överlåten tillsyn, se bilaga 1.

Vad gäller för konstaterat förorenade områden?

Pågående verksamheter

1. A- och B-verksamheter enligt miljöprövningsförordningen där tillsynen över det förorenade området överlåtit: **kommunal nämnd**
2. Andra verksamheter än A- och B-verksamheter enligt miljöprövningsförordningen: **kommunal nämnd**

Bedömning:

Den myndighet som har tillsyn över den pågående verksamheten har även tillsyn över det förorenade området

Nedlagda verksamheter

1. A- och B-verksamheter enligt miljöprövningsförordningen som upphört före den 30 juni 1969: **kommunal nämnd**
2. Andra verksamheter än A- och B-verksamheter enligt miljöprövningsförordningen: **kommunal nämnd**
3. A- och B-verksamheter enligt miljöprövningsförordningen som upphört efter den 30 juni 1969 och där tillsynen delegerats med stöd av 10 § förordning (1998:900) om tillsyn enligt miljöbalken (punkt B5): **kommunal nämnd**

Förtydligande gällande beslut om överlåtelse av tillsyn

Bakgrund

Länsstyrelsen i Skåne län beslutade den 20 december 1999 att från och med den 1 januari 2000, till den nämnd som i Malmö kommun fått i

uppdrag att fullgöra tillsynsuppgifter enligt miljöbalken, överlåta det operativa tillsynsansvaret för följande tillsynsområden enligt beteckningar i bilaga till förordningen om tillsyn enligt miljöbalken (A20, B1– med undantag för Sjölunda avloppsreningsverk, Klagshamns avloppsreningsverk och SYSAV AB:s avfallsförbränningsanläggning, B5 – med undantag av äldre deponi vid SYSAV AB:s avfallsförbränningsanläggning, B10, B11 och B12). Den 15 februari 2007 överlät länsstyrelsen även det operativa tillsynsansvaret från och med den 1 mars 2007 för Sjölunda avloppsreningsverk, Klagshamns avloppsreningsverk och SYSAV AB:s avfallsförbränningsanläggning. Den 24 juni 2015 upphävde länsstyrelsen tidigare överlåtelsebeslut och ersatte dem med ett nytt. Efter begäran av kommunen överlämnade länsstyrelsen den 25 november 2015 frågan om fortsatt överlåtelse av tillsyn till Malmö kommun till regeringen. Regeringen överlämnade genom beslut den 7 april 2016 ärendet till länsstyrelsen för ny handläggning och prövning. Något nytt beslut i frågan har inte fattats sedan dess. I och med regeringens återförvisande av överlåtelseärendet till länsstyrelsen gäller överlåtelsebeslutet från 1999 alltjämt.

Bedömning:

Överlåtelse av tillsyn av B5 innebär att tillsyn för föroreningskador där skadan härrör från pågående A- och B- verksamheter eller från A- eller B- verksamheter som upphört efter den 30 juni 1969 har överlåtit till kommunen (med undantag av äldre deponi vid Sysav AB:s avfallsanläggning). För nedlagda verksamheter gäller överlåtelsen oavsett när efter den 30 juni 1969 som verksamheten har upphört.

Av 2 kap. 29 § miljötillsynsförordningen följer att kommunen har tillsyn över föroreningskador som härrör från verksamheter som har upphört innan den 30 juni 1969 och från verksamheter som inte är tillståndspliktiga.

Eftersom beslutet om överlåtelse från 1999 fortfarande gäller innebär det att kommunen har tillsyn över alla konstaterat förorenade områden som härrör från en verksamhet som har upphört.

Vad gäller för potentiellt förorenade områden?

B5 gäller föroreningskador enligt 10 kap. 1 § MB, vilket torde innebära att överlåtelsen av tillsynen gäller endast då föroreningen är konstaterad.

I Naturvårdsverkets rapport 6501 (s. 61) anges följande:

”5.2.6 Tillsyn över områden som är potentiellt, men ej konstaterat, förorenade

Vid en misstänkt förorening bör utgångspunkten vara att den typ av verksamhet som kan misstänkas ha bidragit till föroreningen avgör vilken

myndighet som ska utöva tillsyn. Om verksamheten är pågående är den tillsynsmyndighet som finns över den pågående verksamheten även tillsynsmyndighet över den potentiella föroreningen. *Är det fråga om nedlagd verksamhet bör utgångspunkten vara förhållandena vid den potentiella förorenande processens nedläggning och om verksamheten vid denna tidpunkt var tillstånds- eller anmälningspliktig.*"

Bedömning:

Vad som gäller för potentiellt förorenade områden som har orsakats av en nedlagd verksamhet är inte helt tydligt. Tidigare har tillsynsmyndighet för potentiellt förorenade områden bedömts på samma sätt som för konstaterat förorenade områden.

Utifrån vad NV anger ovan styrs tillsynsansvaret av om verksamheten vid tidpunkten för nedläggningen skulle ha varit tillstånds- eller anmälningspliktig. Det framgår inte av NV:s rapport om verksamheten ska bedömas utifrån rättsliga förhållanden vid tidpunkten för nedläggningen eller enligt dagens bestämmelser i miljöprövningsförordningen. Av praktiska hänsyn förordas här att tillstånds- eller anmälningsplikt bedöms enligt dagens bestämmelser. Tillsynsmyndighet för potentiellt förorenade områden ska enligt denna metod bedömas på samma sätt som man bedömer tillsynsmyndighet för pågående miljöfarliga verksamheter.

Eftersom länsstyrelsen har överlåtit det operativa tillsynsansvaret för samtliga verksamheter enligt beteckningen B1 följer att Malmö kommun är tillsynsmyndighet för potentiellt förorenade områden.

/Caroline Tornhill och Johan Björkenstam 2022-10-28

Från bilagan till förordning (1998:900) om tillsyn enligt miljöbalken:

Tillsynsområde	Ansvarig myndighet
Miljöfarliga verksamheter utom täkter	
B1 Miljöfarliga verksamheter som omfattas av tillståndsplikt enligt bilagan till förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd (Ö)	Länsstyrelsen

Verksamheter som orsakar miljöskador		
B5	Föroreningsskador enligt <u>10 kap. 1 §</u> första stycket miljöbalken, där skadan härrör från pågående miljöfarlig verksamhet med beteckningen A eller B i bilagan till förordningen (<u>1998:899</u>) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd eller från verksamhet av detta slag som upphört efter den 30 juni 1969 och där tillsynen vid tidpunkten för verksamhetens upphörande inte hade överlåtit enligt 44 a § miljöskyddslagen (<u>1969:387</u>) eller 10 § denna förordning (Ö)	Länsstyrelsen

Bilaga 1

Sjölunda avloppsreningsverk (anläggningsnummer 1280-50-001)

Sjölunda avloppsreningsverk är undantaget från överlåtelsen av tillsyn enligt B1 i beslutet från 1999. Det är dock inte undantaget från överlåtelsen av tillsyn enligt B5. Genom beslutet från 2007 överläts tillsynen även för Sjölunda.

Genom beslut den 20 maj 2021 återkallade länsstyrelsen överlåtelsen av tillsyn enligt 9 och 10 kap. miljöbalken för Sjölunda avloppsreningsverk. Beslutet gällde från och med den 1 januari 2022.

Den 6 september 2022 beslutade länsstyrelsen att överlåta tillsynen enligt 9 kap. miljöbalken till Malmö kommun för Sjölunda avloppsreningsverk. Överlåtelsen gäller från och med den 1 januari 2023.

Bedömning: Länsstyrelsen är tillsynsmyndighet för föroreningsskador enligt 10 kap. MB.

Klagshamns avloppsreningsverk (anläggningsnummer 1280-50-003)

Klagshamns avloppsreningsverk är undantaget från överlåtelsen av tillsyn enligt B1 i beslutet från 1999. Det är dock inte undantaget från överlåtelsen av tillsyn enligt B5. Genom beslutet från 2007 överläts tillsynen även för Klagshamn.

Genom beslut den 20 maj 2021 återkallade länsstyrelsen överlåtelsen av tillsyn enligt 9 och 10 kap. miljöbalken för Klagshamns avloppsreningsverk. Beslutet gällde från och med den 1 januari 2022.

Den 6 september 2022 beslutade länsstyrelsen att överlåta tillsynen enligt 9 kap. miljöbalken till Malmö kommun för Klagshamns avloppsreningsverk. Överlåtelsen gäller från och med den 1 januari 2023.

Bedömning: Länsstyrelsen är tillsynsmyndighet för föroreningsskador enligt 10 kap. MB.

SYSAV Avfallsförbränningsanläggning (anläggningsnummer 1280-60-001)

SYSAV Avfallsförbränningsanläggning är undantagen från överlåtelsen av tillsyn enligt B1 i beslutet från 1999. Den är dock inte undantaget från överlåtelsen av tillsyn enligt B5. Genom beslutet från 2007 överläts tillsynen även för SYSAV avfallsförbränningsanläggning.

Den 25 november 2015 beslutade länsstyrelsen att återkalla den operativa tillsynen enligt miljöbalken för miljöfarlig verksamhet för anläggningen. Beslutet gäller från och med den 1 januari 2016.

Bedömning: Kommunen är tillsynsmyndighet för föroreningsskador enligt 10 kap. MB. Återkallandet omfattar endast tillsyn enligt 9 kap. MB.

Nordcarb Engineered Carbon AB (anläggningsnummer 1280-170)

Den 25 november 2015 beslutande länsstyrelsen att återkalla den operativa tillsynen enligt miljöbalken för miljöfarlig verksamhet för anläggningen. Beslutet gäller från och med den 1 januari 2016.

Bedömning: Kommunen är tillsynsmyndighet för föroreningsskador enligt 10 kap. MB. Återkallandet omfattar endast tillsyn enligt 9 kap. MB.

Spillepengen avfallsanläggning (anläggningsnummer 1280-60-002)

I beslut från 2008-08-29 bedöms att länsstyrelsen är ansvarig tillsynsmyndighet för Gamla Spillepeng vad gäller tillsynen enligt miljöbalken för miljöfarlig verksamhet. Gamla Spillepeng avser den äldre avslutade delen av deponin på Spillepeng.

För den aktiva delen av deponin saknas så vitt är känt särskilt beslut om överlåtelse. Då anläggningen ligger i tre olika kommuner (Malmö, Lomma och Burlöv) bör den inte heller kunna omfattas av överlåtelsen av tillsyn enligt B1 och B5 i beslutet från 1999.

Bedömning: Länsstyrelsen är tillsynsmyndighet för föroreningsskador enligt 10 kap. MB.